

Sygn. akt I NSW 5253/20

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Leszek Bosek

SSN Tomasz Demendecki (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego Z.Z.
przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 31 lipca 2020 r.,

postanawia:

**wydać opinię o zasadności zarzutu protestu, co jednak nie
miało wpływu na wynik wyborów.**

UZASADNIENIE

Pan Z.Z. pismem z dnia 16 lipca 2020 r. (data stempla pocztowego) wniósł protest wyborczy przeciwko wyborowi A.D. na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Wnoszący protest zarzucił, że w trakcie wyborów w dniu 12 lipca 2020 r. odmówiono mu wydania karty do głosowania, gdyż obok jego nazwiska widniał podpis innej osoby. Tym samym został pozbawiony czynnego prawa wyborczego, co miało wpływ na wynik głosowania i wynik wyborów.

Wniósł o stwierdzenie nieważności wyborów.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej oraz Prokurator Generalny RP przedstawiając swoje stanowisko w sprawie zasadności protestu wyborczego wniesli o uznanie protestu za zasadny, ale niemający wpływu na wynik wyborów.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy (a także pełnomocnikowi Komitetu Wyborczego), przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta RP w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej reguluje ustawa z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.2020). Zgodnie z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 w zakresie nieuregulowanym w ww. ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684 ze zm., dalej: k.wyb.).

Zgodnie z art. 82 § 1 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP może być wniesiony z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Ponadto, stosownie do art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Wnoszący protest wyborczy zarzucił nieprawidłowości w wydawaniu kart do głosowania przez przewodniczącą Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w O., polegające na dopuszczeniu do złożenia przez inną osobę podpisu przy nazwisku osoby uprawnionej i umieszczonej w spisie osób uprawnionych do głosowania w wyborach na Prezydenta RP.

W pkt 43 w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r., stanowiących załącznik do uchwały nr 183/2020 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 10 czerwca 2020 r. (M.P. poz. 565), wskazano procedurę postępowania w przypadku gdy komisja zauważyła, że osoba podpisała się w spisie wyborców w linii przy nazwisku innego wyborcy. W takiej sytuacji obwodowa komisja powinna wskazać tej osobie właściwe miejsce w spisie do złożenia podpisu, a podpis złożony w niewłaściwym miejscu powinna skreślić. Skreślenie opatruje się adnotacją „podpis w nieprawidłowym miejscu” i parafami członka komisji oraz przewodniczącego komisji lub jego zastępcy. W przypadku gdy w rubryce spisu wyborców w linii przy nazwisku wyborcy, który żądał wydania karty do głosowania, znajdował się już podpis potwierdzający ich odbiór, a komisja nie miała wiedzy, że powstał on w wyniku omyłki, komisja odmawia wydania karty do głosowania.

W związku z wykazaniem przez wnoszącego protest nieprawidłowego działania obwodowej komisji wyborczej uznać należy, że w sprawie doszło do naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania. W judykaturze Sądu Najwyższego podkreślono, że z punktu widzenia prawidłowości głosowania ważne jest, aby komisja obwodowa dopuszczała do głosowania tylko osoby uprawnione - z wyłączeniem możliwości dwukrotnego głosowania - lecz równocześnie nie powodowała sytuacji, w których dochodzi do pozbawienia prawa udziału w głosowaniu osoby uprawnionej (postanowienie SN z 17 czerwca 2014 r., III SW 7/14, OSNP 2016, nr 6, poz. 80). Istotne jest w związku z tym właściwe udokumentowanie wydania karty do głosowania. Wydanie karty do głosowania innej osobie i umożliwienie jej oddania głosu, a równocześnie pozbawienie możliwości zrealizowania swego prawa przez Z.Z., którego nazwisko było umieszczone na liście osób uprawnionych do udziału w głosowaniu w Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w O., oznaczało, że zasady te zostały naruszone (art. 10 § 1 pkt 2 k.wyb.).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 323 § 2 k.wyb.

